

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΤΟΡΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ**

Γιοχάνεσμπουργκ, 14 Ιουνίου 2018

**Επιβολή αμερικανικών δασμών στις εισαγωγές προϊόντων αλουμινίου και χάλυβα.
Επιπτώσεις στη Νοτ. Αφρική.**

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας της Νοτ. Αφρικής (Department of Trade and Industry-DTI), χαρακτήρισε ως άδικη και αντίθετη, προς τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου-ΠΟΕ, την απόφαση του Προέδρου των Η.Π.Α. κ. D. Trump, ο οποίος με το επιχείρημα της παροχής προστασίας στις αμερικανικές εταιρίες, από αθέμιτες ανταγωνιστικές πρακτικές, επέβαλε δασμούς στις εισαγωγές προϊόντων αλουμινίου και χάλυβα (ύψους 10% και 25% αντίστοιχα).

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Rob Davies, ανέφερε ότι είχαν προηγηθεί παραστάσεις, προς τις αρμόδιες αμερικανικές αρχές και είχαν διαβιβασθεί και δύο σχετικά υπομνήματα, προκειμένου να εξαιρεθούν οι εισαγωγές από Νοτ. Αφρική, όπως πέτυχαν αντίστοιχα η Αυστραλία, Αργεντινή, Βραζιλία και Νοτ. Κορέα (όχι όμως για το αλουμίνιο). Η νοτιοαφρικανική κυβέρνηση υποστήριξε, ανεπιτυχώς όπως αποδείχθηκε, ότι οι δασμοί θα επηρεάσουν τόσο τις θέσεις εργασίας στη Νοτ. Αφρική, όσο και την παραγωγική ικανότητα, σε έναν κλάδο που πλήττεται από υπερπροσφορά. Πρότεινε επίσης, η νοτιοαφρικανική κυβέρνηση, να περιορίσει, οικειοθελώς, τις εξαγωγές στις Η.Π.Α, σε ποσόστωση ύψους 70% των αντίστοιχων επίπεδων του 2017, ενώ παράλληλα παρείχε διαβεβαιώσεις για εφαρμογή αυστηρών μέτρων τελωνειακού ελέγχου προς αποφυγή καταστρατήγησης ή μεταφόρτωσης χάλυβα από τρίτες χώρες (βλ. Κίνα), μέσω Νοτ. Αφρικής, με προορισμό τις Η.Π.Α, προτάσεις όμως που απορρίφθηκαν από αμερικανικής πλευράς.

Σύμφωνα με τον κ. Davies, η Νοτ. Αφρική πλήττεται, όπως ακριβώς και οι Η.Π.Α, από την παγκόσμια υπερπροσφορά χάλυβα, ιδίως λόγω των φθηνών εισαγωγών από Κίνα (ο μεγαλύτερος παραγωγός χάλυβα στον κόσμο), εκφράζοντας την απογοήτευσή του από το γεγονός ότι δεν χορηγήθηκε στη Νοτ. Αφρική εξαίρεση από τους δασμούς. Εξέφρασε επίσης την ανησυχία του ότι θα πληγεί σοβαρά η ανταγωνιστικότητα των νοτιοαφρικανικών προϊόντων στην αμερικανική αγορά, έναντι των προαναφερθεισών χωρών, στις οποίες δόθηκε επ' αόριστον εξαίρεση από την επιβολή δασμών στις εισαγωγές προϊόντων αλουμινίου και χάλυβα (οι απαλλασσόμενες χώρες ήταν οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς χάλυβα και αλουμινίου στις ΗΠΑ, το 2017, καταλαμβάνοντας το 58% των συνολικών εισαγωγών χάλυβα στις ΗΠΑ και το 49% των συνολικών εισαγωγών αλουμινίου).

Μέχρι τώρα και στο πλαίσιο της αμερικανικής νομοθεσίας των προτιμησιακών εμπορικών συμφωνιών AGOA (African Growth and Opportunity Act, σε ισχύ έως το 2025), περί τα 6.700 νοτιοαφρικανικά προϊόντα απαλλάσσονται από εισαγωγικούς δασμούς στις Η.Π.Α. Ειδικότερα, όσον αφορά στις εισαγωγές προϊόντων αλουμινίου, αυτά είχαν μηδενικούς δασμούς, ενώ τα προϊόντα χάλυβα τύγχαναν ευνοϊκής δασμολογικής μεταχείρισης, βάσει της ρήτρας του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους (Most Favoured Nation-MFN).

Η Ομοσπονδία Βιομηχανιών Χάλυβα Νότιας Αφρικής (Steel and Engineering Industries Federation of South Africa-SEIFSA), εκτιμά ότι μετά την απόρριψη, από αμερικανικής πλευράς, της αίτησης εξαίρεσης της Νοτίου Αφρικής, αναμένονται απώλειες εξαγωγών συνολικού ύψους 3,47 δισ. ραντ-ZAR (3 δισ. ZAR από εξαγωγές προϊόντων χάλυβα και περίπου 474 εκατ. ZAR από εξαγωγές προϊόντων αλουμινίου, ήτοι € 200 εκατ. και € 31,6 εκατ. αντίστοιχα), ενώ περίπου 7.500 εργαζόμενοι υπολογίζεται ότι θα χάσουν την εργασία τους στον εγχώριο χαλυβουργικό τομέα.

Εν τούτοις, επιχειρηματικοί παράγοντες του κλάδου, θεωρούν ότι οι αρνητικές επιπτώσεις στη Νοτ. Αφρική δεν θα είναι και τόσο σοβαρές. Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Σιδήρου και Χάλυβα της Νότιας Αφρικής (South Africa Iron and Steel Institute), κύριος αποδέκτης της νοτιοαφρικανικής βιομηχανίας χάλυβα και αλουμινίου είναι η εγχώρια αυτοκινητοβιομηχανία και χώρες κυρίως της υποσαχάριας Αφρικής. Η ArcelorMittal, ο μεγαλύτερος παραγωγός χάλυβα στη χώρα, με εγχώριο μερίδιο αγοράς 70%, εξήγαγε περίπου 50.000 τόνους ακατέργαστα προϊόντα χάλυβα στις ΗΠΑ (ποσοστό μόλις 2% των συνολικών ετήσιων πωλήσεών της). Αντίστοιχα και οι κατασκευαστές οχημάτων στη Νότια Αφρική, εκτιμούν ότι οι επιπτώσεις στις δραστηριότητές τους θα είναι περιορισμένες, αφού οι δασμοί αφορούν κυρίως ακατέργαστο χάλυβα και όχι τελικά προϊόντα. Ωστόσο εκφράζουν ανησυχίες ότι, μακροπρόθεσμα, η επιβολή δασμών, ύψους 25%, ενδέχεται να ισχύσει και στις εισαγωγές τελικών προϊόντων χάλυβα, προς όφελος των αμερικανικών βιομηχανιών.

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας των ΗΠΑ, το 2017 εισήχθησαν συνολικά 33,4 εκατ. τόνοι χάλυβα, εκ των οποίων οι εισαγωγές από την Νοτ. Αφρική (330.000 τόνοι ή ποσοστό 0,98% επί των εισαγωγών), καταλάμβαναν ένα πολύ μικρό τμήμα του συνόλου των αμερικανικών εισαγωγών χάλυβα. Ωστόσο, η Νότ. Αφρική, σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της αφρικανικής ηπείρου, εξάγει τις περισσότερες ποσότητες χάλυβα προς τις Η.Π.Α (5% του συνόλου της παραγωγής της).

Εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές τονίζουν ότι η μη εξαίρεση της Νοτ. Αφρικής αποτελεί “παράπλευρη απώλεια” στον εμπορικό πόλεμο που μαίνεται ανάμεσα στις μεγάλες οικονομικές δυνάμεις, παρά το γεγονός ότι οι εξαγωγές από τη Νοτ. Αφρική δεν αποτελούν αιτία ανησυχίας για την εθνική ασφάλεια στις ΗΠΑ, ούτε απειλή για τα συμφέροντα της αμερικανικής βιομηχανίας. Επιπλέον, οι ανωτέρω αναλυτές, εκτιμούν ότι η απόφαση για μη εξαίρεση της Νοτ. Αφρικής, αποτελεί ουσιαστικά υλοποίηση σχετικής απόφασης της αμερικανικής κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία όσες χώρες ψηφίζουν συστηματικά, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, κατά αμερικανικών συμφερόντων, θα “τιμωρούνται”, είτε με διακοπή της παρεχόμενης αναπτυξιακής βοήθειας (USaid) είτε με ανάλογης φύσεως οικονομικά αντίποινα.

Σύμφωνα με τη σχετική λίστα, που καταρτίστηκε από αμερικανικής πλευράς, το 2017, η Νοτ. Αφρική περιλαμβάνονταν στις 10 λιγότερο “φιλικές” έναντι των Η.Π.Α χώρες, αφού στις αντίστοιχες ψηφοφορίες, είχε “σύμπτωση ψήφου” μόλις 9 φορές και εναντίον 68 φορές (34/33 η Ελλάδα), ενώ η Νοτ. Αφρική είναι η μόνη από τις χώρες Brics σε τόσο υψηλά αρνητικά θέση (Κίνα 12/65, Βραζιλία 14/64, Ινδία 15/62, Ρωσία 19/57).

Η κατάταξη των 10 λιγότερο “φιλικών” έναντι των Η.Π.Α χωρών, έχει ως εξής: Ζιμπάμπουε 6/69, Μπουρούντι 7/66, Ιράν 7/68, Συρία 9/73, Βενεζουέλα 6/68, Βορ. Κορέα 6/59, Τουρκμενιστάν 6/50, Κούβα 9/70, Βολιβία 9/67, Νοτ. Αφρική 9/68.

Απόστολος Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ
Γιοχάνεσμπουργκ